

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 16. juni 2017 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani suliami

sul.nr. K 096/17

(Eqqartuussisoqarfik Qaasuitsoq sul.nr.

QAA-AAS-KS-0299-2016)

Unnerluussisussaataasut

(J.nr. 5512-97351-00119-11)

illuatungeralugu

U

inuusoq [...]

(advokat [...])

j.nr. 53-14055)

oqaatigineqarpoq imaattoq

A A L A J A N G I G A Q:

Eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa

Siullermeeriffiusumik eqqartuussuteqartuuvoq Eqqartuussisoqarfik Qaasuitsoq ulloq 20. marts 2017. Eqqartuussummi tamatumani eqqartuussivimmit aalajangerneqarpoq Aasiaat Eqqartuussiviata ulloq 2. januar 2007 eqqartuussutaa aamma Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaa ulloq 3. februar 2014 atuuttussanngortinneqassasut.

Aalajangeqqitassanngortitsineq

Eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa taanna eqqartuunneqartumit nunatta eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitassanngortinneqarpoq.

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaatitaasunit piumasagaatigineqarpoq atuuttussanngortitsinissaq.

Eqqartuussaq U piumasagaateqarpoq misiligutaasumik ikiuni pingasuni iperagaagallartitsinissamik.

Eqqartuussisooqataasartut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasartut peqatigalugit.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq

Suliaq nunatta eqqartuussisuuneqarfianit tiguneqarpoq ulloq 14. april 2017.

Inuttut atugarisat pillugit

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup oqaaseqaataani 1. juni 2017-imeersumi ilaatigut ersersinneqarpoq:

”Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik naliliivoq, inatsisitigut isumannaatsuunissaq pissutigalugu pineqaatissiisutit allanngortinneqarnissaa pisinnaanngilluinnartoq.

Tamakkiisumik isigalugu Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup oqaaseqaataa 9. november 2016-imeersoq innersuussutigineqarpoq. Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup suliamut U-imut atugasamik tarnit pissusaannik immikkut ilinniagaqarsimasumut [...] -imut oqaaseqaammik nutaamik piniarsimapput, taannalu allakkiamut matumunnga ilanngullugu nassiunneqarpoq.

U-ip oqaaseqaatit kingulliup 9. november 2016-imeersup kingorna inissinneqarneranut tunngatillugu allanngorannigsumik ajornartorsiutitaqanngitsumillu ingerlasimavoq, sulisullu misigisimavaat U ulluinnarni eqqissisimanerusumik paasitikkuminarnerusumillu periataarfiunngitsumillu pissuseqarnera. Kisiannili suli eqqartuussaq ingerlaqateqartinneqarluni aneertalersimannigilaq, sulissutigineqarmat aalajaatsumik aneertarfissaanik najugaqarfimmik nassaarniarneq. Suliaq tamanna pillugu august 2017-imi naalagaaffiup unnerluussisusia ataatsimeeqatigineqarnissaani ilanngunneqassaaq.

Suli U aneertarnissamik aallartitsisimannigimmat, tunngavissaqanngilaq sivilunerusumik aammalu aqqissuulluakkamik aneertaleriartortinneqarsinnaanera, taamaattumik Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup maannakuugallartoq innersuussutigisinnaanngilaa pineqaatissiisutigineqartup allanngortinneqarnissaa.”

Tarnip pussusaanik nakorsaanerup [...] -ip oqaaseqaataani 9. maj 2017-imeersumi ilaatigut ersersinneqarpoq:

”Tarnikkut takuneqarsinnaasut:

U-p tukummaarilluinnarfigivai piffissaq sumiinnini paasissutissallu imminut tunngasut.

Nipaa nalilerneqarpoq nalinginnaasutut imaannerulluni U nikallungalluni soqutigisaqaranilu. U nipaappoq, akissutai naatsuararsuullutik allangoraateqaratik amerlanertigullu eqqarsaqqaarlu-ni akisarlu, kisannili pissusilersornerata sukkassusaa nalinginnaasuulluni. Imminut pisuutitsinerunngilaq aamma imminut ajornerulersitsinerunngilaq. Inunnut allanut ta-tiginnissuseqanngilaq piassillerpasittumillu pissuseqarluni. Aperineqanngilaq imminut toqunnis-samik eqqarsaateqarnersoq, kisiannili siunissamut kissaateqarpoq pilersaaruteqarlunilu. Sinnar-luttuunerarpoq U-lu ilaannikkut tamanna pillugu sininnartutortarluni. U tarniluutilittut pis-suseqanngilaq, eqqarsarluarsinnaavoq pissusissamisoortumik piviusorsioortumillu, aammalu pi-usorinninngilaq takorruuinanilu, piviusorsioortumillu misilitsinnera tamakkiisuulluni. U nalinginnaasumik sulassorissuseqarpoq puigutorpasiganilu. Qallunaatut oqallorissuuvuq, oqa-lutsilu oqaloqatigiinnermi annikitsuinnarmik peqaatinneqarpoq. Attaveqarfiginiernera U-p oqas-saangitsuunerata malinniutitippaa, eqqarsaqqaarujussuarpasittarneralu immatut isikkoqalersil-lugu, akissutissani eqqarsaatigilluaqqaatarai. Kingulleq sillimarpasissumik pissuseqarfugalugu. Misigissuseqarnera malunnaateqanngilluinnangajappoq, isikkut toqqarluni isigisarnera an-nikitsuararsuulluni, isummamigut allanngorartuunani U-lu misiginneqataasinnaassuseqanngilaq. Tunngaviusumik imminut tatiginnermik pigisaqanngilaq siusissukkullu misigissutsititsigut ajo-qusersimalluni tassangaaneerlunilu misigissuseqarsinnaannginneranut ajoqusersimanagera. Maannakkuugallartuq oqaatigiuminaappoq qanoq issusianut atatillugu isummamigut nanertisi-massuteqarnersoq.

Inerniliineq:

U angutaavoq 35-nik ukiulik eqqartuussaassutigisimavaalu nakuuserneq toqumik kin-guneqartoq. Tamatuma saniatigut eqqartuussaassutiginiikuullugit nakuuserneq sioarasaarinerlu. 25.02.2014-imi eqqartuunneqarpoq pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarffimmiitinneqarnermik aalajangersimasumik sivisussusiligaanngitsumik nakuusernermut pinngitsaaliinermullu. U si-usinnerusukkut imigassamik atuipiluttuunikuuvuq, ukiorpassuarnilu hashimik atuipiluttuusimal-luni/atornerluisuusimalluni. U ilungersunartumik atugaqarluni peroriartorsimavoq, anger-larsimaffimmi avataanut inissitaanikuulluni, inuusuttuaraanerminilu ukiuni arlalinni kinguaassi-utimigut atornerlugaasimalluni. Inuusuttuaranngoqqammerlunilu atuipiluttunngorsimavoq imigassamik, ikiaroorartumik lightergas-imillu naammaarnermik.

U-p pillaammik atuinera sunnerneqarsimavoq ataavartumik aaqqiagiinngissuteerarpassuarnik, ataavartumillu hashitortarsimavoq, taamatullu aamma aneerniaruni marlunnik ingerlaqateqar-tinneqartarluni. Ataatsimut isigalugu naliliiffigineqarpoq U-p atorfissaqartikka inunnik isuma-ginnittumik ikiorneqarnissaq killiliisinnaanermut aammalu sivisuumik tarnikkut katsorsagaaneq kiisalu suli aammaarlugu atuipilunnermut katsorsarneqarnissaq.

U psykiateriminngaanniit naliliiffigineqartariaqarpoq isummamigut nanertisimalinnginnissaa anguniarlugu. HCR-20 ulloq 30. april 2016 suliarineqarsimasoq, annikitsumik aarlerinartoqarti-tsivoq ingerlaqateqartilluni aneertarnissaanut. Ingerlaqateqartinneqarluni aneertarnissaa ata-qatigiisinneqartariaqarpoq apeqqusigassaanngitsumik imigassamik atuipilunnermut pi-umasaaqatitalerneqarluni tassunga ilanngullugu Antabus-imik katsorsaaneq. Siusinnerusukkut ikiaroorartuq pillugu piumasaaqatiliunneqartussatussatut innersuusutigineqarsimasoq taarser-neqarsinnaasariaqarpoq pinngitsoorani piumasaaqatiliunneqarnissaa tassunga ilanngullugu ane-ertalersinnagu sukumiisumik timip nakorsamit naliliiffigineqarnissaa, tassunga ilanngunneqas-salluni U-p tarnimigut qanoq issusia aamma suleqatiginnikkumassusia, tamanna annertuumik aalajangiisummat.

U marlunnik ingerlaqateqartinneqartariaqarpoq aneeraangami.

U-p qanoq issusia ukioq kingullermut naleqqiullugu sunnguamilluunniit allanngoriaateqarsi-mannigilaq uninngaannartutullu isikkoqarluni. Maannakkuugallartorlu tikkuagassartaqanngilaq pineqaatissiisummat allannguutaasinnaasumik.

Nuuk, 9. maj 2017

[...]

Overlæge, speciallæge i psykiatri”.

Nassuiaatit

Nunatta eqqartuussisuuneqarfianut nassuiaateqartinneqarpoq eqqartuussaq U.

U ilassutitut nassuiaateqarpoq novemberimi ukiut arfinilinnngussallugit pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmiilluni. Aasianni pineqaatissinneqarsineqarsimasunut inissiisarfimmiippoq ukiuni pingasuni. Inissiisarfik pitsaasuvoq, kisiannili ikiortinniarneq ajornakusoorluni. Pineqaatissinneqarsimasunut Inissiisarfik aamma Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik oqarfiginikuuai oqaloqateqarusulluni, kisiannili takkuttoqanngisaannarpoq. Namminerlu takusinnaanngilaa qanoq nammineq inuttut siuariaateqarsinnaanerluni Pinerluuteqarsimasunik Inissiisarfik qanoq iliuuseqanngippat. Taakkua isumagisassarivaat ineriartornissani. Ikiorneqarneq ajorpoq, aamma ikorfartortiminit pulaarneqarneq ajorpoq. Taamaallaat Nuumminnermini Psykologimik oqaloqateqarsimavoq. Taamaallaallu eqqartuussivimmi atugassat nalunaarutit suliarineqarsimallutik. Maannakkut pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmi suliaqarneq ajorpoq. Ulluinnaallu aneerneq ajorami assigiiaginnarlutik. Pisariaqassappat hashimik pujortartarnini unitissinnaakutsoorjaa. Pujortaraangami eqqissisarpoq. Hashimillu atuisuunikuvoq ukiuni 23-ni. Ajortissutiginikuunngilalu. Siornatigut ukiut pingasut pujortarnaveersaarnikuvoq. Pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmi sulisut inissisimasut pinerluttutut pissusilersorfigisarpaat. Sakkortuneruler-aanga qimaannartarpei. Aqutsisunut naammagittaalliutiginikuuai ikiorneqarsimananili. Pineqaatissinneqarsimasut Inissiisarfianni tatigisaminik oqaloqatigisartagaqanngilaq. Qaqutiguugaluartoq ikinngutitaartarpoq. Inissiisarfimmullu pulaarneqarpiarneq ajorpoq. Tallimanik meeraqarpoq, ataaserlu Danmarkimi najugalik takunikuunngilaa.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tungavilersuutaa inerniliineralu

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata oqaatigivaa, unnerluutigineqartup paasissutissiinera malillugu Aasianni Pineqaatissinneqarsimasunik Inissiisarfiup neqeroortiginngikkai nakorsat eqqartuussinermi siunersiortagaasartut oqaaseqaataat 15. august 2015-imeersoq malillugu katsorsarneqarnissaanut qanoq iliuusissat, aammalu pinerluttunik isuimaginnittoqarfiup isumaliutigigaa Nuummut nuunnissaa tassani ilaatigut siunertarineqarluni psykologimik oqaloqateqartarnissaanik neqerooruteqartoqarsinnaanissaa.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussisoqarfiup aalajangiinera eqqartuussutikkut 3. februar 2014-meersukkut pineqaatissiisutigineqartoq atuuttussanngortippaa. Nunatta

Eqqartuussisuuneqarfiata pingaartippaa Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup oqaaseqaataa, maannakkuugallartoq innersuussutigineqarsinnaanngitsoq pineqaatissiisutip allanngortinneqarnissaa, kiisalu nakorsaanerup speciallæge i psykiatri, [...]ip oqaatigivaa eqqartuunneqartup qanoq issusia ukiup kingulliup ingerlanerani pitsaanerulersimannginneragaanera, maannakkuugallartorlu tikkuagassaqaanngitsoq pineqaatissiisutip allanngortinneqarnissaanik.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq

Eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa atuuttussanngortinneqarpoq.

Eqqartuussap illersuisuatut ivertinneqarsimasup aningaasarsiassai immikkut aalajanger-saafigineqassapput. Aningaasarsiassaalu naalagaaffiup karsianit akilerneqassallutik.

Den 16. juni 2017 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. K 096/17

(Qaasuitsoq Kredsrets sagl.nr.

QAA-AAS-KS-0299-2016)

Anklagemyndigheden

(J.nr. 5512-97351-00119-11)

mod

T

Født den [...]

(advokat [...])

j.nr. 53-14055)

afsagt sålydende

B E S L U T N I N G:

Kredsrettens beslutning

Qaasuitsoq Kredsret afsagde den 20. marts 2017 beslutning i 1. instans. Ved beslutningen blev det af kredsretten bestemt, at den ved Aasiaat Kredsrets dom af 2. januar 2007 idømte og ved Grønlands Landsrets dom af 3. februar 2014 opretholdt.

Kære

Kredsrettens afgørelse er kæret til landsretten af domfældte.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse.

Domfældte T har nedlagt om løsladelse på prøve i 3 år.

Domsmænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Sagsbehandlingstid

Sagen er modtaget i landsretten den 14. april 2017.

Personlige forhold

Det fremgår af udtalelse fra Kriminalforsorgen i Grønland af 1. juni 2017 blandt andet:

”Det er kriminalforsorgens vurdering, at hensynet til retssikkerheden fortsat i høj grad taler imod en ophævelse af foranstaltningen.

I det hele kan henvises til Kriminalforsorgens udtalelse af 9. november 2016. Kriminalforsorgen har til brug for Ts sagsbehandling indhentet en fornyet erklæring fra speciallæge i psykiatri, [...]. Erklæringen er vedlagt denne skrivelse.

T har haft et stabilt og uproblematisk anbringelsesforløb siden seneste udtalelse af 9. november 2016 og anstaltens personale oplever, at T er blevet mere rolig og efterrettelig i sin daglig dag uden implusgennembrud. Dog er domfældte endnu ikke påbegyndt et ledsaget udgangsforløb, da der arbejdes på at finde en relevant og stabil udgangsadressat. Sagen vil blive medbragt på Rigsadvokatmødet i august 2017.

Da T endnu ikke er påbegyndt et udgangsforløb, der kan danne grundlag for et længerevarende og veltilrettelagt udslusningsforløb, så kan Kriminalforsorgen ikke på nuværende tidspunkt anbefale en foranstaltningsændring.”

Det fremgår af udtalelse fra overlæge, speciallæge i psykiatri [...] af 9. maj 2017 blandt andet:

”Objektivt psykisk:

T er fuldstændig klar, vågen og orienteret i tid, sted og egne data.

Stemmingslejet vurderes neutralt, om en T fremtræder betydelig trist og opgivende. T er yderst fåmælt, svarene er korte og unuancerede og kommer oftest efter en tænkepause, men i øvrigt synes det psykomotoriske tempo normalt.

Der er ikke selvbefredninger eller selvforringelser. Han har ingen former for tillid til andre mennesker og fremstår mistroisk. Han er ikke adspurgt om suicidaltanker, men har både fremtidsønsker og planer. Nattesøvnen kan være kompromitteret, og T tager ind imellem sovemedicin for dette.

T fremtræder på ingen måde psykitisk, tankegangen er samlet, logisk opbygget og relevant, han er ikke hallucineret på nogen sans og har ingen vrangforestillinger, ligesom realitetstestningen er intakt.

T er normalt begavet og har ingen dementielle træk. Han taler et udmærket dansk, og tolken deltagende i meget ringe udstrækning i samtalen.

Den formelle kontakt er præget af Ts fåmæltighed og de lange tænkepauser samt den fornemmelse man får af, at T reflekterer grundigt, før han svarer. Det sidste på nærmest garderet vis. Den emotionelle kontakt er nærmest ikke til stede, der er ringe øjenkontakt, intet emotionelt medsving og T mangler empatisk evne. Han mangler grundlæggende basal tillid og virker alt i alt tidligt emotionelt skadet med de deraf følgende emotionelle deficits. Det er for nuværende vanskeligt at afgøre, hvorvidt der er en depressiv komponent i tilstanden.

Konklusion:

T er en 35-årig mand, der i 2007 er dømt for vold med døden til følge. Han har derudover flere domme for vold og trusler. Han får d. 25.02.2014 en dom til anbringelse i anstalt på ubestemt tid for vold og voldtægt. T har tidligere haft et alkoholmisbrug, og han har igennem en meget lang årrække haft et overforbrug/misbrug af hash. T er opvokset under svært belastede forhold, han har været fjernet fra hjemmet, og han er som teenager seksuelt misbrugt gennem en årrække. Han kommer tidligt ud i et misbrug af alkohol og hash samt misbrug af lightergas i teenageårene.

Ts afsoning er præget af løbende småkonflikter og jævnlige hashindtag, ligesom udgange kræver to ledsagere.

Samlet set vurderes det, at T har brug for udstrakt socialpædagogisk hjælp og grænsesætning kombineret med langvarigt psykoterapeutisk forløb samt yderligere misbrugsbehandling.

T bør eventuelt vurderes af psykiater for at undgå udvikling af en depressiv tilstand.

Den HCR-20, der blev udarbejdet d. 30. april 2016, finder lav risiko ved ledsaget udgang. Den ledsagede udgang bør kombineres med ubetinget alkoholistbehandlingsvilkår inklusiv Antabusbehandling. Det tidligere anbefalede ubetingede narkovilkår bør kunne erstattes af et betinget vilkår inkluderende grundig klinisk vurdering umiddelbart før udgang, herunder en vurdering af Ts psykiske tilstand og samarbejdsevne, da dette synes væsentligt afgørende for forløbet.

T bør ledsages af to betjente på sine udgange.

Ts tilstand er på ingen måde forbedret siden sidste år og synes relativt fastlåst. Der kan ikke på nuværende tidspunkt peges på en ændring af den nuværende foranstaltning.

Nuuk, 9. maj 2017

[...]

Overlæge, speciallæge i psykiatri”.

Forklaringer

For landsretten har der været afgivet forklaring af domfældte T.

T har supplerende forklaret, at han til november har været i anstalt i 6 år. Han har været i Anstalten i Aasiaat i 3 år. Det går godt i anstalten, men det er svært at få hjælp. Han har sagt til anstalten og kriminalforsorgen, at han gerne vil tale med nogen, men der kommer aldrig nogen. Han har svært ved at se, hvordan hans personlige udvikling skal gå fremad, når anstalten ikke gør noget. Det er dem, der skal sørge for han udvikler sig. Han har ikke fået hjælp, og han får heller ikke besøg af bistandsværgeren. Han har kun talt med en psykolog, da han var i Nuuk. Det er kun sket til brug for udarbejdelse af erklæringerne til retten. Han er i øjeblikket ikke beskæftiget i anstalten. Hans dagligdag er meget ensformig, da han ikke har udgange. Han kan sagtens holde op med at ryge hash, hvis der er behov for det. Det gør ham rolig at ryge. Han har været bruger af hash i 23 år. Det har aldrig gjort ham dårlig. Han har tidligere haft en afholdsperiode på 3 år. De ansatte i anstalten behandler de indsatte som kriminelle. Hvis de bliver voldsomme, så forlader han dem. Han har klaget til ledelsen, men han har ikke fået hjælp. Han har ikke nogen fortrolige i anstalten. Han får venner, selvom det er sjældent. Han får næsten ikke besøg i anstalten. Han har fem børn, men den ene bor i Danmark, og hende har han aldrig set.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten bemærker, at Anstalten i Aasiaat efter tiltaltes oplysninger ikke tilbyder de behandlingsmæssige tiltag som nævnt i Retslægerådets udtalelse af 15. august 2013, og at kriminalforsorgen overvejer en overflytning til Nuuk med henblik på blandt andet at kunne tilbyde et samtaleforløb med en psykolog.

Landsretten stadfæster kredsrettens beslutning om opretholdelse af den ved Grønlands Landsrets dom af 3. februar 2014 idømte foranstaltning. Landsretten har lagt vægt udtalelserne fra Kriminalforsorgen i Grønland om, at de ikke på nuværende tidspunkt kan anbefales en foranstaltningsændring samt at overlæge, speciallæge i psykiatri, [...]s udtaler, at domfældtes tilstand ikke er bedre det seneste år, og at der ikke på nuværende tidspunkt kan peges på en ændring af foranstaltningen.

T h i b e s t e m m e s

Kredsrettens beslutning stadfæstes.

Salær til den for domfældte beskikkede forsvarer fastsættes særskilt. Salæret afholdes endeligt af statskassen.

Anne-Sophie Abel Lohse